

श्री ५ को सरकार
कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०४१ सालको ऐन नं. १८

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको स्थापना र व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना : विद्युत् उत्पादन, प्रसारण र वितरणलाई सक्षम, भरपर्दो र सर्वसुलभ गरी विद्युत् आपूर्ति गर्ने व्यवस्था गर्न नेपाल विद्युत् प्राधिकरण स्थापना र सञ्चालन गर्नको लागि कानूनी व्यवस्था गर्न बाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम “नेपाल विद्युत् प्राधिकरण ऐन, २०४१” रहेको छ ।

(२) यो ऐन श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी तोकेको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२५२ आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,—

- (क) “ग्राहक” भन्नाले विद्युत् उपभोग गर्ने व्यक्ति सम्झनुपर्छ ।
- (ख) “प्राधिकरण” भन्नाले दफा ३ अन्तर्गत स्थापना भएको नेपाल विद्युत् प्राधिकरण सम्झनुपर्छ ।
- (ग) “विद्युत्” भन्नाले पानी, डिजेल, कोइला वा अन्य कुनै प्रविधिबाट उत्पादन गरिने विद्युत् शक्ति सम्झनुपर्छ ।
- (घ) “महसूल” भन्नाले प्राधिकरणले विद्युत् उपलब्ध गराए वापत ग्राहकबाट लिइने विद्युत् महसूल सम्झनुपर्छ ।
- (ङ) “समिति” भन्नाले दफा ८ बमोजिम गठित सञ्चालक समिति सम्झनुपर्छ ।
- (च) “तोकिएको” वा “तोकिएबमोजिम” भन्नाले यस ऐनअन्तर्गत बनेको विनियममा तोकिएको वा तोकिएबमोजिम सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद-२

संस्थापना, पूंजी र व्यवस्थापन

३. प्राधिकरणको स्थापना : (१) विद्युत् उत्पादन, प्रसारण र वितरणलाई सक्षम, भरपर्दो र सर्वसुलभ गरी विद्युत् आपूर्तिको समुचित व्यवस्था गर्नको लागि नेपाल विद्युत् प्राधिकरण स्थापना गरिएको छ ।

(२) प्राधिकरणलाई अंग्रेजी भाषामा “नेपाल इलेक्ट्रिसिटी अथोरिटी” भनिनेछ ।

(३) प्राधिकरणको प्रधान कार्यालय काठमाडौंमा रहनेछ ।

४. संगठित संस्था हुने : (१) प्राधिकरण अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला एक स्वाशासित र संगठित संस्था हुनेछ ।

(२) प्राधिकरणको आफ्नो एउटा छुट्टै छाप हुनेछ ।

(३) प्राधिकरणले व्यक्ति सरह चल अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, उपभोग गर्न, बेचबिखन गर्न वा अन्य किसिमले बन्दोवस्त गर्न सक्नेछ ।

(४) प्राधिकरणले व्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट नालेस, उजूर गर्न र सो उपर पनि सोही नामबाट नालेस उजूर लाग्न सक्नेछ ।

५. शेयर पूंजी र शेयरवाला : (१) प्राधिकरणको प्रारम्भिक अधिकृत शेयर पूंजी श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी तोकेबमोजिम हुनेछ र त्यस्तो पूंजी सोही सूचनामा तोकेबमोजिमको शेयरमा विभाजित हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) प्राधिकरणले श्री ५ को सरकारको अनुमति लिई आफ्नो प्रारम्भिक अधिकृत शेयर पूंजी थपघट गर्न सक्नेछ र प्राधिकरणको शेयर पूंजी घटी हुन आएमा प्रत्येक शेयरको अङ्कित (नोमिनल) मूल्य पनि शेयर पूंजी कै अनुपातमा घटाइनेछ ।

(३) प्राधिकरणले निष्काशन गरेको शेयर मध्ये श्री ५ को सरकारले खरीद गरी बाँकी रहेको शेयर मात्र सर्वसाधारण जनतालाई बिक्री गरिनेछ ।

(४) प्राधिकरणका शेयरवालाहरूको दायित्व सीमित हुनेछ ।

(५) प्रत्येक शेयर अभिभाज्य हुनेछ र शेयरवालाले आफूले लिएको प्रत्येक शेयरको एक मतको हिसाबले शेयरवालाहरूको साधारण सभामा मत दिन पाउनेछ ।

६. ऋणपत्र जारी गर्ने : साधारण सभाको व्यवस्था भएपछि साधारण सभाबाट पारित गरेबमोजिम र साधारण सभाको व्यवस्था नभएसम्म श्री ५ को सरकारको स्वीकृति लिई प्राधिकरणले ऋणपत्र जारी गर्न सक्नेछ ।

७. ऋण वा अनुदान लिने : साधारण सभाको व्यवस्था भएपछि साधारण सभाले पारित गरेबमोजिम र साधारण सभाको व्यवस्था नभएसम्म श्री ५ को सरकारको स्वीकृति लिई प्राधिकरणले आफ्नो चालू पूंजीको लागि आवश्यक नगद वा जिन्सी ऋण लिन वा अनुदान स्वीकार गर्न सक्नेछ ।

८. सञ्चालक समितिको गठन : प्राधिकरणको सम्पूर्ण काम कारवाईको सञ्चालन, रेखदेख र व्यवस्थापनको लागि एक सञ्चालक समिति गठन हुनेछ । सञ्चालक समितिले यो ऐन र यस ऐनअन्तर्गत बनेको विनियमबमोजिम प्राधिकरणलाई भएका सबै अधिकारको प्रयोग र कर्तव्यको पालन गर्नेछ ।

९. सञ्चालकहरू : (१) सञ्चालक समितिमा आठजना सञ्चालक रहनेछन् । ती सञ्चालकहरू साधारण सभाद्वारा निर्वाचित हुनेछन् र निर्वाचित सञ्चालकहरूले आफूमध्येबाट छानेको एकजना व्यक्ति सञ्चालक समितिको अध्यक्ष हुनेछ ।

(२) श्री ५ को सरकार वा कुनै संगठित संस्थाले लिएको शेयरको अनुपातमा श्री ५ को सरकार वा त्यस्तो संस्थाले सञ्चालकहरू मनोनीत गर्न सक्नेछ र त्यस्तो मनोनीत सञ्चालकहरूको हक तथा दायित्व निर्वाचित सञ्चालकको सरह हुनेछ ।

(३) उप-दफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि साधारण सभाद्वारा सञ्चालकहरू निर्वाचित हुने व्यवस्था नभएसम्म सञ्चालक समितिमा देहायका सदस्यहरू रहनेछन्:-

(क) माननीय जलस्रोत मन्त्री	-	अध्यक्ष
(ख) सदस्य, राष्ट्रिय योजना आयोग	-	सदस्य
(ग) सचिव, जलस्रोत मन्त्रालय	-	सदस्य

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (घ) सचिव, अर्थ मन्त्रालय - सदस्य
 (ङ) सचिव, कानून तथा न्याय मन्त्रालय - सदस्य
 (च) सचिव, उद्योग मन्त्रालय - सदस्य
 (छ) श्री ५ को सरकारले तोकेको पदाधिकारी
 एकजना - सदस्य
 (ज) श्री ५ को सरकारले तोकेको वित्तीय संस्थाको
 एकजना प्रतिनिधि- - सदस्य
 (झ) श्री ५ को सरकारबाट मनोनीत गैरसरकारी
 व्यक्ति दुईजना- - सदस्य
 (ञ) प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशक - सदस्य-सचिव
 (४) उप-दफा (३) को खण्ड (छ), (ज) र (झ) बमोजिमको सदस्यको
 कार्याविधि चार वर्षको हुनेछ ।

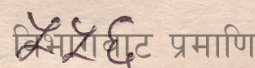
(५) साधारण सभाद्वारा निर्वाचित सञ्चालकहरूको कार्याविधि चार वर्षको हुनेछ र कार्याविधि समाप्त भएपछि बढीमा लगातार दुई पटकसम्म पुनः सञ्चालकमा निर्वाचित हुन सक्नेछन् ।

तर प्रथम पटक निर्वाचित आठजना सञ्चालकहरूमध्ये गोला प्रथाद्वारा निर्णय गरेका चारजना सञ्चालकहरूको कार्याविधि दुई वर्षको हुनेछ ।

१०. सञ्चालकको निमित्त अयोग्यता : देहायको कुनै व्यक्ति सञ्चालक हुन वा कायम रहन सक्दैन:-

- (क) प्राधिकरणको कुनै वैतनिक पदाधिकारी,
 तर श्री ५ को सरकारद्वारा नियुक्त कार्यकारी निर्देशकको सम्बन्धमा यो खण्ड लागू हुनेछैन ।
 (ख) ऋण तिर्न नसकी साहुको दामासाहीमा परेको,
 (ग) बहुलाएको वा मानसिक सन्तुलन नभएको,
 (घ) नैतिक पतन देखिने कौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसूरदार प्रमाणित भएको,
 (ङ) प्राधिकरणसंग भएको कुनै ठेक्का पट्टामा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हिस्सेदार भएको ।

११. सञ्चालकलाई हटाउन सकिने : (१) साधारण सभाद्वारा निर्वाचित सञ्चालकलाई देहायको अवस्थामा साधारण सभामा उपस्थित शेयरहोल्डरहरूको बहुमतले हटाउन सकिनेछ:-

आधिकारिकता मुद्रण प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

- (क) दफा १० मा उल्लिखित कुनै अवस्था परेमा,
(ख) कुनै मुनासिब कारण तथा समितिको अनुमति विना समितिको बैठकमा लगातार तीन पटकभन्दा बढी अनुपस्थित भएमा ।

(२) दफा ६ को उप-दफा (३) को खण्ड (छ), (ज) र (झ) बमोजिमका सदस्यहरू देहायका अवस्थामा समितिमा रहनेछैनन्:-

- (क) दफा ६ को उप-दफा (३) को खण्ड (छ) बमोजिमको सदस्यको हकमा श्री ५ को सरकारले कुनै अर्को पदाधिकारी तोकेमा,
(ख) दफा ६ को उप-दफा (३) को खण्ड (ज) र (झ) बमोजिमका सदस्यहरूको हकमा श्री ५ को सरकारले हटाएमा ।

(३) देहायका अवस्थामा सञ्चालकहरू समितिबाट स्वतः हट्नेछन्:-

- (क) सदस्यबाट दिएको राजीनामा स्वीकृत भएमा,
(ख) मृत्यु भएमा ।

१२. सञ्चालकको रिक्त स्थानको पूर्ति : (१) मृत्यु, राजीनामा वा अन्य कुनै कारणबाट कुनै सञ्चालकको पद रिक्त हुन आएमा साविकवालाको बाँकी अवधिसम्म मात्र सो स्थानमा पूर्ति गरिनेछ ।

१३. काम कारवाई बढेर नहुने : समितिको गठनमा कुनै त्रुटी भई वा कुनै सञ्चालकको स्थान रिक्त भई समितिमा कुनै काम कारवाई भएको भएपनि सोही कारणले मात्र त्यस्तो काम कारवाई बढेर हुनेछैन ।

१४. सञ्चालकको पारिश्रमिक : सञ्चालकको पारिश्रमिक तथा सुविधा तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

तर दफा ६ को उप-दफा (३) बमोजिमका सदस्यहरूले पारिश्रमिक पाउने छैनन् र निजहरूले समितिले तोकेबमोजिम बैठक भत्ता मात्र पाउनेछन् ।

१५. समितिको बैठक : (१) समितिको बैठक तोकिएको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

(२) पचास प्रतिशतभन्दा बढी सञ्चालकहरू उपस्थित भएमा समितिको बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

(३) समितिको बैठकको अध्यक्षता समितिको अध्यक्षले वा निजको अनुपस्थितिमा बैठकमा उपस्थित सञ्चालकहरूले आफूमध्येबाट छानेको सञ्चालकले गर्नेछ ।

(४) समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने सञ्चालकले निर्णयात्मक मत दिनेछ ।

(५) समितिको बैठकसम्बन्धी अन्य कार्यविधि तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१६. व्यापारिक सिद्धान्त अनुसरण गर्ने : समितिले प्राधिकरणको कार्य सम्पादन गर्दा सर्वसाधारण जनताको सुविधासमेतको ख्याल राखी व्यापारिक सिद्धान्त अनुसरण गर्नेछ ।

१७. महाप्रबन्धक वा कार्यकारी निर्देशक, सल्लाहकार र अन्य कर्मचारी : (१) प्राधिकरणको कार्य सञ्चालनको निमित्त मुख्य प्रशासकीय अधिकृतको रूपमा समितिले एकजना महाप्रबन्धक र आवश्यकता अनुसार सल्लाहकार र कर्मचारीहरू नियुक्ति गर्न सक्नेछ ।

तर साधारण सभाको व्यवस्था नभएसम्म त्यस्तो मुख्य प्रशासकीय अधिकृतको रूपमा श्री ५ को सरकारले एकजना कार्यकारी निर्देशक नियुक्ति गर्नेछ ।

(२) प्राधिकरणको महाप्रबन्धक वा कार्यकारी निर्देशक, सल्लाहकार र अन्य कर्मचारीहरूको पारिश्रमिक सेवाको अन्य शर्त तथा सुविधा तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

१८. महाप्रबन्धक वा कार्यकारी निर्देशक उपर प्रतिबन्ध : प्राधिकरणको कुनै महाप्रबन्धक वा कार्यकारी निर्देशकले प्राधिकरणसंग हुने कुनै ठेक्कापट्टामा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हिस्सेदार हुन सक्नेछैन ।

परिच्छेद-३

प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार

१९. प्राधिकरणको काम र कर्तव्य : प्राधिकरणको काम र कर्तव्य देहायबमोजिम हुनेछः-

(क) विद्युत् आपूर्तिसम्बन्धी दीर्घकालीन र अल्पकालीन नीति निर्धारण गर्न श्री ५ को सरकारलाई सिफारिश गर्ने,

(ख) विद्युत् उत्पादन, प्रसारण र वितरण प्रणाली तथा तत्सम्बन्धी अन्य कार्यको योजना तर्जुमा गर्ने र तर्जुमा भएको योजनाको कार्यान्वयन गर्न आवश्यक विद्युत् उत्पादन केन्द्र, रूपान्तर केन्द्र (सबस्टेशन), वितरण केन्द्र, प्रसारण र वितरण लाईन तथा तत्सम्बन्धी सुविधाहरूको निर्माण, सञ्चालन, संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने,

(ग) औद्योगिक तथा कृषि विकास तथा जनताको सुविधाको लागि आर्थिक दृष्टिले उपयुक्त क्षेत्रमा उपयुक्त स्तरको विद्युत् उत्पादन, प्रसारण र वितरणको व्यवस्था गर्ने,

(घ) विद्युत् महसूल र विद्युत्सम्बन्धी अन्य सेवा शुल्क निर्धारण गर्ने,

(ङ) विद्युत् उत्पादन, प्रसारण र वितरण सम्बन्धमा आवश्यक अनुसन्धान कार्य गर्ने गराउने,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (च) विद्युत् उत्पादन, प्रसारण र वितरण सम्बन्धमा दक्ष जनशक्ति तयार गर्न उच्च तालीम तथा अध्ययनको प्रबन्ध गर्ने गराउने,
- (छ) प्राधिकरणको उद्देश्य पूर्तिको लागि आवश्यक अन्य कामहरू गर्ने गराउने ।

२०. प्राधिकरणको अधिकार : (१) प्राधिकरणको अधिकार देहायबमोजिम हुनेछः—

- (क) स्वदेशी संस्था, बैङ्क वा व्यक्तिबाट ऋण लिने,
- (ख) विदेशी सरकार वा विदेशी संस्था र अन्तरराष्ट्रिय संस्थाबाट ऋण लिने,
- (ग) ग्राहकबाट विद्युत् महसूल र सेवा शुल्क उठाउने,
- (घ) विदेशी मुलुकलाई विद्युत् बिक्री गर्ने वा विदेशी मुलुकबाट विद्युत् खरीद गर्ने,
- (ङ) प्राधिकरणको कोषमा रहेको रकम लगानी गर्ने,
- (च) निजी क्षेत्रबाट उत्पादित विद्युत् शक्ति खरीद गर्ने,
- (छ) आफ्नो काम र कर्तव्य पूरा गर्नको लागि अपरिहार्य र आवश्यक सबै काम गर्ने ।

(२) उप-दफा (१) को खण्ड (ख), (ग) र (घ) बमोजिमको अधिकार प्रयोग गर्दा प्राधिकरणले श्री ५ को सरकारको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

२१. जग्गा प्राप्त गर्ने : प्राधिकरणलाई देहायको प्रयोजनको लागि श्री ५ को सरकारले

प्रचलित कानूनबमोजिम आवश्यक जग्गा प्राप्त गरी दिन सक्नेछः—

- (क) बाँध वा तटबन्ध निर्माण गर्ने,
- (ख) नहर कुलो निर्माण गर्ने,
- (ग) जलाशय निर्माण गर्ने,
- (घ) विद्युत् उत्पादन, प्रसारण, वितरण र रूपान्तर केन्द्र (सबस्टेशन) निर्माण गर्ने,
- (ङ) जमीनमाथि वा मुनि विद्युत् तार वा लाईन जडान गर्ने,
- (च) विद्युत् लट्टा ठड्याउन,
- (छ) विद्युत्सम्बन्धी अन्य सुविधाहरू निर्माण गर्ने,
- (ज) प्राधिकरणको उद्देश्य पूर्ति गर्न गरिने अन्य काम गर्ने ।

२२. अरुको घर जग्गामा प्रवेश गर्ने : प्राधिकरणले अधिकृत गरेको व्यक्तिले प्राधिकरणको

कामको सिलसिलामा अरुको घर जग्गामा प्रवेश गर्नु आवश्यक परेमा तत्काल त्यस्तो घर वा जग्गा प्रयोग गरिरहेका व्यक्तिलाई पूर्व सूचना दिएर प्रवेश गर्न सक्नेछ ।

तर विद्युत्को दुरुपयोग वा चोरी भइरहेको शङ्का गर्नुपर्ने मनासिव कारण भएमा वा कुनै दुर्घटनालाई बचाउन वा जरुरी मर्मत कार्य गर्नु परेमा पूर्व सूचना दिनु पर्नेछैन ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२३. विद्युत् लाईन काट्न सकिने: (१) कुनै ग्राहकले प्राधिकरणलाई बुझाउनु पर्ने महसूल बरीवाना, क्षतिपूर्ति, अतिरिक्त शुल्क, अन्य शुल्क तथा तिर्नु बुझाउनु पर्ने अन्य रकम तोकिएको समयभित्र नबुझाएमा प्राधिकरणले त्यस्तो ग्राहकलाई बिई राखेको विद्युत् लाईन काट्न सक्नेछ ।

(२) प्राधिकरणले बाँकी रकम सम्बन्धित ग्राहकबाट सरकारी बाँकी सरह असूल उपर गर्न सक्नेछ ।

२४. सम्पत्ति बेच-बिखन गर्न नपाउने: प्राधिकरणले श्री ५ को सरकारको पूर्व स्वीकृति नलिई कुनै अचल सम्पत्ति र एक लाखभन्दा बढी मूल्यको कुनै चल सम्पत्ति कसैलाई बेच-बिखन गर्न वा अन्य किसिमले हस्तान्तरण वा नामसारी गरी दिन पाउनेछैन ।

तर काममा प्रयोग भई वा अन्य कुनै कारणबाट काम नलाग्ने देखिएका सामानहरू लिलाम बिक्री गर्दा श्री ५ को सरकारको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछैन ।

२५. निर्देशन दिने अधिकार: (१) श्री ५ को सरकारले प्राधिकरणलाई देहायबमोजिमको निर्देशन दिन सक्नेछ:-

(क) कुनै खास क्षेत्र तोकी वा नतोकी कुनै विद्युत् सेवा सञ्चालन गर्न वा अन्य कुनै काम कारवाई गर्न,

(ख) प्राधिकरणले कुनै क्षेत्रमा गरिरहेको कुनै काम कारवाई रोक्न वा त्यसमा कुनै परिवर्तन गर्न वा पूरै बन्द गर्न,

(ग) प्राधिकरणले गर्न आँटेको कुनै काम कुरा नगर्न ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम श्री ५ को सरकारले दिएको निर्देशनको पालना गर्नु प्राधिकरणको कर्तव्य हुनेछ ।

(३) श्री ५ को सरकारले उपदफा (१) को खण्ड (क) बमोजिमको काम गर्नको लागि दिएको निर्देशन अनुसार काम गर्दा प्राधिकरणले घाटा बेहोर्नु पर्ने भएमा सोबापत बेहोर्नु परेको रकम श्री ५ को सरकारले प्राधिकरणलाई क्षतिपूर्तिको रूपमा दिनु पर्नेछ ।

२६. वार्षिक प्रतिवेदन: प्राधिकरणले प्रत्येक वर्ष लेखा परीक्षण समाप्त भएपछि लेखा परीक्षकको प्रतिवेदनसहित देहायको विवरण खोली श्री ५ को सरकार समक्ष वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ:-

(क) विद्युत् आपूर्तिसम्बन्धी नीति कार्यान्वयन गर्ने योजनासम्बन्धी विवरण,

(ख) प्राधिकरणबाट सञ्चालित आयोजनाहरूको स्थितिको विस्तृत विवरण,

२६०
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (ग) आगामी पाँच वर्षको लागि प्राधिकरणको प्रक्षेपित खर्च र आम्दानीको स्रोतसम्बन्धी वित्तीय विवरण,
- (घ) श्री ५ को सरकारबाट प्राप्त निर्देशनहरूको कार्यान्वयनसम्बन्धी विवरण,
- (ङ) प्राधिकरणले उपयुक्त देखेका अन्य विवरण ।

२७. अधिकार प्रत्यायोजन: प्राधिकरणले आफ्नो कुनै अधिकार समितिको अध्यक्ष, सञ्चालक, वा सदस्य वा उप-समिति, प्राधिकरणको महाप्रबन्धक वा कार्यकारी निर्देशक वा अन्य कुनै कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-४

साधारण सभा

२८. साधारण सभा: (१) प्राधिकरणको जम्मा निष्काशित शेयर पूंजीको कम्तिमा दश प्रतिशत मूल्यको शेयर सर्वसाधारण जनतामा बिचो भईसकेपछि प्रत्येक वर्ष लेखा परीक्षण समाप्त भई त्यसको प्रतिवेदन प्राप्त भएको मितिले तीन महीनाभित्र प्राधिकरणको प्रधान कार्यालयमा वार्षिक साधारण सभा गरिनेछ ।

(२) प्राधिकरणको जम्मा चुक्ता शेयर पूंजीको कम्तिमा दश प्रतिशत मूल्यको शेयर लिने शेयरवालाहरूले लिखित अनुरोध गरेमा वा समितिले आवश्यक ठहर्‍याएमा कुनै पनि समयमा प्राधिकरणको विशेष साधारण सभा गरिनेछ ।

(३) शेयरवालाहरूको दर्ता किताबमा शेयरवालाको रूपमा नाम दर्ता भएका शेयरवालाहरूको जम्मा संख्याको पच्चीस प्रतिशत शेयरवालाहरू आफै वा आफ्नो प्रतिनिधिद्वारा उपस्थित भएमा साधारण सभाको गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

(४) वार्षिक साधारण सभामा प्राधिकरणको नाफा नोक्सानीको हिसाब तथा वासलात, लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन र प्राधिकरणको वर्षभरिको कामसम्बन्धी समितिको प्रतिवेदनउपर छलफल गरिनेछ ।

(५) शेयरवालाहरूको दर्ता किताबमा शेयरवालाको रूपमा नाम दर्ता भएका शेयरवालाले आफै उपस्थित भई वा अन्य कुनै शेयरवालालाई रीतिपूर्वक आफ्नो प्रतिनिधि नियुक्त गरी सो प्रतिनिधिद्वारा साधारण सभामा मत दिन पाउनेछ ।

तर प्राधिकरणले माग गरेको शेयरको चुक्ता हुन बाँकी रकम भुक्तान नगर्ने शेयरवालाले त्यसरी मत दिन पाउनेछैन ।

(६) साधारण सभाको सभापतित्व समितिको अध्यक्षले वा निजको अनुपस्थितिमा साधारण सभामा उपस्थित शेयरवालाहरूले बहुमतद्वारा आफूमध्येबाट छानेका व्यक्तिले गर्नेछ ।

२८९
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद-५

कोष र लेखा परीक्षण

२९. प्राधिकरणको कोष: (१) प्राधिकरणको आफ्नो एउटा छुट्टै कोष हुनेछ । प्राधिकरणको पूंजी, ऋण र अनुदान लगायत सबै रकम सो कोषमा जम्मा गरिनेछ ।

(२) प्राधिकरणको सम्पूर्ण खर्च कोषबाट व्यहोरिनेछ ।

(३) प्राधिकरणको कोषको सञ्चालन तथा आर्थिक प्रशासन तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

३०. लेखा र लेखापरीक्षण: (१) प्राधिकरणको लेखा समितिबाट स्वीकृत ढाँचा र तरीकाबमोजिम राखिनेछ ।

(२) प्राधिकरणको लेखाको लेखापरीक्षण साधारण सभाको व्यवस्था नभए-सम्म महालेखा परीक्षक वा निजले तोकेको लेखा परीक्षकद्वारा र साधारण सभाको व्यवस्था भएपछि साधारण सभाले तोकेको लेखापरीक्षकद्वारा हुनेछ ।

परिच्छेद-६

विविध

३१. सल्लाहकार समितिको गठन: (१) प्राधिकरणले तोकिएबमोजिम सल्लाहकार समिति गठन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठित सल्लाहकार समितिको काम, कर्तव्य तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

३२. स्थानीय कर नलाग्ने: प्राधिकरणको कारोबारमा कुनै किसिमको स्थानीय कर लाग्नेछैन ।

३३. ईमानदारी र गोपनीयताको शपथ ग्रहण गर्ने: प्राधिकरणको प्रत्येक सञ्चालक वा सदस्य, लेखापरीक्षक, महाप्रबन्धक, वा कार्यकारी निर्देशक र अन्य पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूले आफ्नो कार्यभार सम्हाल्नु अघि अनुसूचीमा उल्लेख भए-बमोजिम गोपनीयताको शपथ ग्रहण गर्नुपर्नेछ ।

३४. प्राधिकरण विघटन गर्ने: (१) श्री ५ को सरकारले देहायको अवस्थामा प्राधिकरण विघटन गर्ने आदेश जारी गरी त्यसको जायजथाको वितरणको लागि एक वा एकभन्दा बढी लिक्विडेटर नियुक्त गर्न सक्नेछः-

(क) प्राधिकरणको चुक्ता शेयर पूंजीको कम्तिमा पच्चीस प्रतिशत मूल्यको शेयर लिने शेयरवालाहरूले मनासिव कारण देखाई लिखित रूपमा प्राधिकरणलाई विघटन गर्ने माग गरेमा,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ख) प्राधिकरणको काम सुचारु रूपले चलेको छैन वा प्राधिकरणको सम्पत्ति हिनामिना हुँदै गएको छ वा प्राधिकरणले श्री ५ को सरकारको निर्देशनहरू बराबर उल्लङ्घन गरेको छ भन्ने श्री ५ को सरकारले ठहर्‍याएमा ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम श्री ५ को सरकारले प्राधिकरणलाई विघटन गर्ने गरी जारी गरेको आदेश अन्तिम हुनेछ ।

३५. विनियम बनाउने अधिकार: प्राधिकरणको कार्य सञ्चालनको लागि यो ऐनको विपरित नहुने गरी प्राधिकरणले आवश्यक विनियमहरू बनाउन सक्नेछ ।

३६. श्री ५ को सरकारसंग सम्पर्क: प्राधिकरणले श्री ५ को सरकारसंग सम्पर्क राख्दा जलस्रोत मन्त्रालयमार्फत सम्पर्क राख्नु पर्नेछ ।

३७. सम्पत्ति र दायित्व हस्तान्तरण: (१) श्री ५ को सरकार वा विकास समिति ऐन, २०१३ अन्तर्गत गठित विकास समितिहरूबाट सञ्चालन गरिएका आयोजनाहरू यो ऐन प्रारम्भ भएपछि त्यस्ता आयोजनाहरूको सम्पत्तिको मूल्याङ्कन गरी प्राधिकरणलाई हस्तान्तरण गरिनेछ ।

तर त्यस्तो आयोजना पूरा नहुँदै हस्तान्तरण गरिने भए सो आयोजना पूरा भएपछि मात्र सम्पत्तिको मूल्याङ्कन गरिनेछ ।

(२) विदेशी सरकार वा विदेशी संस्था वा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाबाट ऋण प्राप्त गरी सञ्चालन गरिएको आयोजना उपदफा (१) बमोजिम प्राधिकरणलाई हस्तान्तरण गर्दा त्यस्तो ऋणबापत श्री ५ को सरकारले तिर्नु पर्ने साँवा र व्याजको निमित्त श्री ५ को सरकारले तोकेको शर्तमा प्राधिकरणले श्री ५ को सरकारलाई आवश्यक रकम तिर्नु पर्ने गरी हस्तान्तरण गरिनेछ ।

तर त्यस्तो आयोजनामा श्री ५ को सरकारले भुक्तानी गरिएको साँवा र व्याजको रकम र व्यहोर्नु परे जतिको खर्चबापत प्राधिकरणले श्री ५ को सरकारलाई शेयर उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(३) विदेशी सरकार वा विदेशी संस्था वा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाबाट सहायता वा अनुदान प्राप्त गरी सञ्चालन गरिएको वा श्री ५ को सरकारले आफ्नै खर्चमा सञ्चालन गरेको आयोजनाहरू उपदफा (१) बमोजिम प्राधिकरणलाई हस्तान्तरण गर्दा त्यस्तो आयोजनाको सम्पत्तिबापत प्राधिकरणले श्री ५ को सरकारलाई शेयर उपलब्ध गराउने गरी हस्तान्तरण गरिनेछ ।

३८. खारेजी तथा सम्पत्ति र दायित्व सन्ने: (१) नेपाल विद्युत् कर्पोरेशन ऐन, २०१६ खारेज गरिएको छ र सो ऐनअन्तर्गत गठित नेपाल विद्युत् कर्पोरेशन विघटन गरिएको छ ।

५६३
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम विघटन गरिएको नेपाल विद्युत् कर्पोरेशनको सम्पूर्ण चल तथा अचल सम्पत्ति र दायित्व प्राधिकरणमा सनेछ ।
३६. मुद्दा हेर्ने अधिकारी: प्राधिणकरण वादी वा प्रतिवादी भएको मुद्दाको शुरू कार-वाई र किनारा गर्ने अधिकार अञ्चल अदालतलाई हुनेछ ।
४०. अरु प्रचलित कानूनबमोजिम: यस ऐनमा लेखिए जति कुरामा यसै ऐनबमोजिम र अरुमा प्रचलित कानूनबमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची

(दफा ३३ संग सम्बन्धित)

ईमानदारी र गोपनीयताको प्रतिज्ञा

म.....प्रतिज्ञा गर्दछु कि प्राधिकरणको सञ्चालक वा सदस्य वा लेखापरीक्षक वा पदाधिकारी वा कर्मचारीको हैसियतबाट वा प्राधिकरणमा आफ्नो ओहदासम्बन्धी समुचा काम कुरामा आफ्नो योग्यता औ क्षमताले भेटेसम्म परी आएको कर्तव्यको पालना ईमानदारीपूर्वक र सत्यनिष्ठाले गर्नेछु ।

म पुनः प्रतिज्ञा गर्छु कि कुनै अनधिकृत व्यक्तिलाई प्राधिकरणसम्बन्धी कुनै गोप्य सूचना प्रकाश गर्न वा गर्न लगाउन वा कसैलाई प्राधिकरणको अधीनमा रहेको र प्राधिकरणसम्बन्धी कुनै किताब वा कागजपत्र कुनै त्यस्तो व्यक्तिलाई निरीक्षण वा ग्रहण गर्न दिनेछैन ।

आज्ञाले,

ध्रुववरसिंह थापा

श्री ५ को सरकारको सचिव

लालमोहर सदर मिति:- २०४१।७।२७।२